



Datum

2022-09-21

Vår referens

Alexander Blümke

Utvecklingssamordnare

alexander.blumke@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Utvärdering av utfall och effekter av arbetet samt förslag på förändringar i fördelningsmodellen inklusive ekonomisk styrmodell avseende arbetsmarknadsanställningar ASN-2022-5364

Sammanfattning

Kommunfullmäktige tog i december 2020 (KF 2020-12-22, § 291, STK-2020-1509) beslut om en kommunövergripande målsättning som innebar en utökning med 1000 arbetsmarknadsanställningar under 2021. Syftet med den utökade målsättningen är att fler Malmöbor ska bli självförsörjande genom arbete, att bidra till stadens behov av kompetensförsörjning samt att minska kostnaderna för försörjningsstöd i Malmö stad.

En första återrapportering av arbetet gjordes till kommunstyrelsen i samband med *Delårsrapport 2021* och arbetsmarknads- och socialnämnden anmodades att i samband med *Delårsrapport 2022* återkomma med utvärdering av utfall och effekter av arbetet samt med eventuella förslag på förändringar i fördelningsmodellen inklusive ekonomisk styrmodell (KS 2021-12-08 § 421, STK-2021-1274).

Föreliggande ärende behandlar denna rapport inför överlämning till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner rapporten *Uppföljning av arbetet med att utöka antalet arbetsmarknadsanställningar under 2021-2022*, enligt bilaga 1, och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att bibehålla fördelningsmodellen för platser i stadens förvaltningar, den utarbetade ansvarsfördelningen för arbetsmarknadsanställningarna samt finansieringsmodellen med avgifter för uteblivna platser.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse Återrapportering till KS av arbetet med arbetsmarknadsanställningar 2021-2022

- Uppföljningsrapport Arbetsmarknadsanställningar 2022

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2022-09-07

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2022-09-28

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund

En arbetsmarknadsanställning i Malmö stad är en arbetsmarknadspolitisk insats där arbetslösa Malmöbor får möjligheten att bli anställda inom staden med hjälp av olika stöd från Arbetsförmedlingen, som till exempel extratjänster, lönebidragsanställningar, introduktionsjobb och nystartsjobb. Anställningen syftar till att deltagarens färdigheter och kompetens utvecklas och till att deltagarens kvalifikationer mot den reguljära arbetsmarknaden ökar.

Kommunfullmäktige tog i december 2020 (KF 2020-12-22, § 291, STK-2020-1509) beslut om en kommunövergripande målsättning som innebar en utökning med 1000 arbetsmarknadsanställningar under 2021. Utökningen räknades från och med den 1 november 2020, vilket innebar att cirka 1 500 platser till arbetsmarknadsanställningar skulle skapas i stadens förvaltningar under 2021. Arbetsmarknadsanställningarna skulle enligt beslutet fördelas mellan nämnderna med ett fördelningstal om 5,7 procent av det totala antalet anställda i respektive förvaltning, genom överenskommelse mellan respektive nämnd och arbetsmarknads- och socialnämnden.

Syftet med den utökade målsättningen var att fler Malmöbor ska bli självförsörjande genom arbete, att bidra till stadens behov av kompetensförsörjning samt att minska kostnaderna för försörjningsstöd i Malmö stad.

I samband med beslutet om utökad målsättning för arbetsmarknadsanställningar beslutade kommunfullmäktige att ge arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att återrapportera arbetet till kommunstyrelsen i samband med *Delårsrapport 2021* (KF 2020-12-22, § 291, STK-2020-1509). Vid kommunstyrelsens sammanträde 2021-12-08 beslutade kommunstyrelsen att godkänna arbetsmarknads- och socialnämndens första återrapportering av fördelningsmodell för extratjänster och andra typer av arbetsmarknadsanställningar, inklusive ekonomisk styrmodell och lägga den till handlingarna. Kommunstyrelsen beslutade även att anmoda arbetsmarknads- och socialnämnden att i samband med *Delårsrapport 2022* återkomma med utvärdering av utfall och effekter av arbetet samt med eventuella förslag på förändringar i fördelningsmodellen inklusive ekonomisk styrmodell (KS 2021-12-08 § 421, STK-2021-1274).

Genomförande av den utökade målsättningen

Målsättningen innebar att ett stort antal arbetsplatser skulle tas fram i stadens förvaltningar under 2021 enligt beslutad fördelning. I augusti 2021 uppnåddes det totala målet på totalt 1 507 platser trots att alla nämnder då inte hade kommit upp i beslutade volymer. Målet uppnåddes genom att ett antal nämnder kunde erbjuda fler platser än den beslutade fördelningen. I juli månad 2022 uppgår det totala antalet till 1 852 platser. Arbetsmarknads- och socialnämnden

bedömer att samtliga nämnder kommer att ha uppnått sina mål i samband med denna avrapportering.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har av kommunfullmäktige fått rätt att begära ersättning från mottagande nämnder från och med april 2021, om de inte fullföljer sitt åtagande avseende leverans av platser till arbetsmarknadsanställningar. Under perioden april-december 2021 uppgick ersättningen till totalt 23 888 tkr för ej levererade platser och under perioden januari-juli 2022 till 2 190 tkr.

Arbetsmarknads- och socialnämnden finansierar lönekostnader för deltagare i arbetsmarknadsanställningar för att därefter erhålla intäkter i form av olika ekonomiska stöd för anställningar som beslutas av Arbetsförmedlingen. Som en följd av att Arbetsförmedlingen minskade sitt anslag för extratjänster under 2021 och att möjligheten att fatta nya beslut om extratjänster stoppades vid årsskiftet 2021/2022, har de arbetsmarknadsanställningar som tillkommit därefter fått ske med övriga tillgängliga stöd. Besluten har inneburit minskade intäkter med ökade nettokostnader som följd. Avvikelsen i förhållande till budget för arbetsmarknadsanställningarna blev -15 335 tkr för 2021. För 2022 prognosticeras ett underskott med -50 500 tkr.

Antalet anställda i arbetsmarknadsanställningar har ökat från 685 anställda i januari 2021 till 1 161 i juli 2022. Merkostnaderna för anställningarna har dock lett till att målet att uppnå 1 500 samtidigt anställda deltagare i arbetsmarknadsanställningar inte har kunnat verkställas. Platserna som har tagits fram i stadens förvaltningar har därmed inte använts fullt ut. För närvarande bibehåller arbetsmarknads- och socialnämnden nuvarande nivåer om 1 100-1 200 pågående anställda och följer budgetutfallet löpande för att maximera antalet pågående anställningar i förhållande till budget.

Satsningen på ett utökat antal arbetsmarknadsanställningar i Malmö stad har inneburit ett gemensamt förändrings- och utvecklingsarbete för stadens samtliga förvaltningar, inklusive arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Det har handlat om att ta fram arbetsplatser, att hantera nyanställningar och att följa upp insatserna i förhållande till uppsatta mål.

Effekter, erfarenheter och förslag för det fortsatta arbetet

Ett utvecklingsarbete har genomförts för att kunna följa effekterna av arbetet med arbetsmarknadsanställningar. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har beräknat att för de personer som uppbar ekonomiskt bistånd och påbörjade en arbetsmarknadsanställning under 2021, minskade hushållets behov av ekonomiskt bistånd med i genomsnitt ca 6 900 kr per månad. Arbetsmarknadsanställningarnas totala påverkan avseende minskade kostnader för ekonomiskt bistånd uppskattas uppgå till 44 miljoner kronor under 2021.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har tagit fram en ny modell för uppföljning av resultat efter avslutad arbetsmarknadsanställning som visar var deltagarna befann sig 90 dagar efter anställningens slut. Av deltagarna som uppnådde dag 90 under perioden januari till juli 2022

hade 23 procent avslutats till arbete eller studier.

Förvaltningen har också börjat följa om deltagare som har haft en arbetsmarknadsanställning över tid förekommer som hushåll inom ekonomiskt bistånd. Resultatet visar att 55 procent av de som avslutade en arbetsmarknadsanställning under 2020 inte har uppburit ekonomiskt bistånd någon gång under 2021.

För närvarande går det inte att bedöma satsningens bidrag till stadens behov av kompetensförsörjning då det saknas statistik för att följa antalet deltagare som gått från arbetsmarknadsanställningar till ordinarie arbete i Malmö stad.

Arbetet med satsningen på ett utökat antal arbetsmarknadsanställningar i Malmö stad har inneburit ett gemensamt förändrings- och utvecklingsarbete för stadens samtliga förvaltningar, inklusive arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Det förtydligade gemensamma ansvaret att bidra till stadens uppsatta mål har främjat samarbetet mellan samtliga inblandade parter, inklusive de fackliga organisationerna. Den nya strukturen för samverkan har också befrämjat samverkan kring andra uppdrag som till exempel framtagandet av sommarpraktikplatser till Ung i sommar.

Arbetsmarknads- och socialnämnden bedömer att fördelningsmodellen för platser i kombination med en tydlig ansvarsfördelning och organisering av arbetet med arbetsmarknadsanställningar har utgjort ett stöd i att uppnå ökad måluppfyllelse i förhållande till uppdraget. Den ekonomiska styrmodellen med avgifter för utebliven leverans av platser bedöms ha varit en pådrivande faktor och ett stödande verktyg för arbetet med att ta fram platser till arbetsmarknadsanställningar i stadens förvaltningar. Den har också bidragit till att minska nettokostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår att fördelningsmodellen för platser, den utarbetade ansvarsfördelningen för arbetsmarknadsanställningarna samt finansieringsmodellen med avgifter för uteblivna platser bibehålls.

Ansvariga

Petra West Stenkvisst Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef